

การวิจัยภูมิปัญญาในโครงการ ทศสิบปีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์: ศาสตร์แห่งแผ่นดิน
ศาสตราจารย์ ดร. นิพนธ์ คันธเสวี ผู้นำศาสตร์ “การพัฒนาสังคม”

Professor Dr. Nipon Kanthaseewee: Leader of “Social Development” Science

The Research Project of 60th Anniversary of Kasetsart University: the Science of the Land

รัตติกรณ์ จงวิศาล วิริยาภรณ์ อุดมระติ และพนมพร พุ่มจันทร์

Rattigorn Chongvisal, Wiriyaporn Udomrati and Panomporn Phomchan

บทคัดย่อ

การศึกษาชีวประวัติศาสตราจารย์ ดร. นิพนธ์ คันธเสวี มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาใน 2 ด้านคือ 1) การสร้างองค์ความรู้ด้านการพัฒนาสังคมและ 2) คุณลักษณะที่สัมพันธ์กับการสร้างองค์ความรู้ด้านการพัฒนาสังคม ผลการศึกษาพบว่า ศาสตราจารย์ ดร. นิพนธ์ คันธเสวี ได้สร้างศาสตร์การพัฒนาสังคมที่เน้นแนวคิดการพัฒนาบุคคล ท่านได้ริเริ่มศึกษาค้นคว้าและนำเสนอแนวทางการพัฒนาสังคมที่ชื่อว่า “การพัฒนาชุมชนชีวิตใหม่” และต่อมามีการเปลี่ยนชื่อเป็น “การพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน” โดยท่านได้สร้างองค์ความรู้ทั้งที่เป็นตำรา บทความ หลักสูตรฝึกอบรมและได้จัดการฝึกอบรมให้กับบุคคล ชุมชน และหน่วยงานต่างๆ และจากการศึกษายังพบว่า ครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู และสิ่งแวดล้อมทางสังคม มีอิทธิพลต่อการสร้างคุณลักษณะที่สัมพันธ์กับการสร้างองค์ความรู้ด้านการพัฒนาสังคม เช่น คุณลักษณะด้านความมุ่งมั่น ความอดทน ความเพียรพยายาม ความใฝ่รู้ ความสนใจสังคม ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นต้น จากผลงานต่าง ๆ ของท่านที่ผ่านมาแสดงให้เห็นถึงความทุ่มเทในการทำงาน การศึกษาค้นคว้าและพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างสรรค์ศาสตร์แห่งการพัฒนาสังคม

ABSTRACT

The biographical study of Prof.Dr.Nipon Kanthaseewee has objectives of study in 2 aspects, namely 1) creation of knowledge in social development and 2) characteristics associated with creation of knowledge in social development. Results of the study reveal that Professor Dr.Nipon Kanthaseewee has created the science of social development which emphasizes the concept of individual development. He initiated research and presented social development concept titled “Development of New Life Community,” subsequently renamed “Sustainable Development of Community”. By which, he has created knowledge in forms of textbooks, articles, training curriculum, and has provided training to individuals, communities, and various organizational units. In addition, the study also finds that families, care and upbringing, and social circumstances have influence on characteristics associated with creation of knowledge in social development, such as characteristics of endurance,

perseverance, ambition to learn, social awareness, creativity, visionary, etc. His prior achievement demonstrates genuine dedication to work, research, and continuous improvements to create the science of social development.